

AMERIKANSZKI Szlovencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

"ENTERED AS SECOND-GLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

VOL. VII. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN.

MÁJUS 20, 1927.

No. 20.

POTÜVANYE VU SJTÁRO DOMOVINO

Vu zádnyi dňevaj je doszta lújdi odíslo vu Europo na glédanie z-Bethlehem. Med vescimi szo odísli pred szlovenami nájbole poznáni Czug János, Önképző Kóra hŕznik z-málom szinom vréd i Nagy László, Önképző Kóra predsednik; nadale Czapkó József poprekno poznáni szabou i Mrs. Andor Gondy z-heserjou Mancikov vréd, ta zádnya szi je z-künstlarskym plézsanyom szprávila velko poznánszto vszepovszédi.

Vszém poprekj zselejmo szrecsno potüvanye, dobro zdárvje i veszélo obesütejnye do pá videjny!

Bethlehem Motor Club sze povéksáva

Bethlehem Motor Club je escse vu aprili zacsno nouve kótrige szprávlati i do eti mao je vszévküper 563 kótrig keoj prislo, kak je zdaj zgáleseno, Bethlehem Motor Club zdaj etoga hípa má 1790 kótrig i tou kótrig szprávlanye do escse ete mejszec nadaljávali, tak ka do prvoga juniusa seséjo dvej jezero kótrig meti.

Prihod z-sjtároga krája

Edna mláida nouva privandarea je prisla z-Murszke Szobote vu Bethlehem v-pondejek vecsér, Mrs. Louis Lejko, z-sze dem lejtnim szinom vréd, stera je prisla k-szvojemi mozsévi, Louis Lejko-i. Nouvo privandarco vszáki dén doszta indasnyi poznáneov i prijátelov obisese gori z-pozdravlejnyom. Mí tidi zselejmo, naj sze veszélo i zdárvje csüti vu familinszkom krougi vu etom nouvom szvejti!

Vu Pennsylvanií radi gyajajo

Pou miliona presztoupi vu Pennsylvanií oni lújdi racsun, steri szo proszli za gyajanye dovoljenye, vszévküper 533,000 pörgarov. Jedino vu Allegheny county-ji je 34,200 lújdi dalou notri proszli za gyajanya dovoljenye. Vu drújgi drzséla prebívajouesi ji je 6,000 proszli za gyajanya lájzie vu Pennsylvanií.

Doli je zgorejla drzséla kontraktuska stamparia

Preminouesi keden je doli zgorejla Pennsylvania drzséla kontraktuska stamparia vu Harrisburg i vu tom velkom ognyi, vu sterom je nej szamo za edno millio dollárov vrejdinoszti skéri, masinov, gotovi stampov, k-právdedávanszti szliséce knige, pod razprávlyanom bodouesi porášanyov vó nastampani falatje zgorelo, ne go dvá ognygazsilca szta zsi tek tidi zgúbia.

Stamparije lásztnik je John L. L. Kí je kontraktus meo zvén zani z-drzsélov, stera de szi mogla zdaj szilno za drújgo stamparijo poszkrbeti, ár je ognya naszlediuvanye zse zdaj jako obesütno i doszta zmeslin ge je napravilo na drzsélszko adminisztráciijo i na právde dávanszta idejnye gledoucsa vo volo zmenkanya potrejbi stampov, steri szo zgoreli.

St. Lukes spitao scséjo véksega zidati

Nouve zidíne szo potrejne za Bethlehemskzi St. Lukes spitao i ka naj sze tou doszgane, cseftnike szo tou szkonesali, ka do med Bethlehemskki prebíváci pejneze pobérali na té cio. Plámi za té zidíne szo zse gotovi, ali tou esce vrejmen vzeme, dokees odprej to lehko pred lüdszto dájo, ár esce jeszte kaj poprávlati na nyh.

Edna zidína bi pét stokov bila viszika i vu tou zidíne scséjo notri szpraviti X-ray, Operácia hizso, na zgornye stoke kúnyi i za 125 obravnaukiny (nurse) meszto stere bi sze znouva zacsnone vesiti. Drújge mejszete pa bodejo za privátnie betezsníke.

November vu májusi

Mí, kí nemremo pozábiti sztároga krája lejpo, veszélo, od fticskoga szpejvanya glászno szprotoljetje, nájmre május mejszec, steri je vu Europi vszigidár leta nájlepsi tao bio, eti v-Ameriki szkoron niggár nemamo tala z-té radoszti, ka bi sze lehko veszélfli vu naturnoj radoszti. Vu májusa drújgoj polovicu szmo, ali itak je natelko mrzlo vrejmen, ka mremo vu überzigeraj hoditi, no pa escse niti kürjenye ne skoudu vu hrámi, nego dobro nam szpádne po muzli nájuski noszaj, sze ogen zsári vu káhaj... Csi sze na eden ali dvá dní szkázse malo toploga szuna, potom gyüsnö naszleduje pét-sészt mrzli, dezdzsvni dnévv, kakda vu sztárom kráji nakonec novembra i tomi je gláven zrok, ka sze telko lújdi, eteak tak zlehka razhládi, i posztánejo vu posztri lezséci betezsníke. Zaisztino esüdno je tou kapriciozno vrejmen i nature neprijétno fretanye, steroga tezsa naszleduvanya moremo mí zemelszki sztvoritelje szkousz pretrpti.

Porüsila sze je vu Chica- gi edna na stiri stoke zidina

Ednoga mrtveca má sztrasna neszreca. — Velki department store je bio vu zidíni. — Küpcí i szlüzbenicke szo komaj meli telko cajta, ka sze vujssi.

Z-Chicago, Ill. glászijo: — Na West Chicago Ave.-i sze je preminoueso szrejdo poudnó sztrasna neszreca zgodila. Lou's Department Store, edna na stiri stoke viszika zidína sze je vüper porüsila.

Sztené sze z-glasznam prászkanyom prevrgle. Tak velka zidína sze je za tak neverjétno krátek cajt porüsila, ka sze küpcí i szlüzbenicke komaj meli telko cajta, ka sze pobegnoli vö. Neszreca do eti mao ednoga mrtveca má, edno szenszko, steri sze escse nej szpóznali gori. Gdá sze szte né razpkávati zacsnone, vesa si je vobezszo vszák.

Z-department storeom na szouszednom fundosi zdaj kopojo edne nouve zidíne fundament, tou je zroküvalo neszreco, sze konstatajrali.

Baota je Goldblatt bratov lásztnoszti bifa. Neszreco je Sam Miller manager vzeo na pamet i on je opomínao lüdszto na pobegnelyi.

KÉDNISSKA KRÓNIKA

AMERIKANSZKO LÜDSZT- VO JE PREMINOUCSI KEDEN

goriprislo na tou, ka ka znamenije ona grozna povouden vu juzsni drzséla, csi gli te sze gotovi, ali tou esce vrejmen vzeme, dokees odprej to lehko pred lüdszto dájo, ár esce jeszte kaj poprávlati na nyh.

Poprekjona csloveka nikak szamo tiszta neszreca doszgenné bližse, steri ali oszobnozná kebzüvati, ali konesimálnago i po sztrszonm doubi dobí glász od dogotka.

Ar je juzsni drzséla povouden katasztrafa pomali prisla i od nyénoga pövéksávanya sze po kédnaj dén za dnérom obilno píszale novine, tak szmo sze pa k-tomi sztrasnomi glássznamali keoj privadili i dnesz sze na znamenije nouvoszt ali szenzácijo za nász gledoucsa.

VU ISZTINI JE TA POVOUDEN

tákse velke mére neszreca na cejli ország, kaksa je zvön bojne Zdrüzsene Drzséla escse nej doszgénola. San Francisko zemlégbanye je detecsa spila bíla k-toj povoudni priglýano. Mrtvecov racsun doszgén 500, brez douma posztrányeni lújdi racsun presztoupi 400,000. I tá katasztrafa szamo ete mejszec szlejdnye dní doszgénne popolno velkoszt, gda vüper na tecsesa voda de namali tekla na New Orleánsko krajino i polaví té etetéci lejpi velki várás tidi, steroga po vszákoy cejni seséjo obrániti od katasztrafe.

Gyüsnö véksa bode materiál na zgúiba od ednojezero millió dollárov i more prerazmíti vszákoy cslovek, ka nej szamo nistere drzséla, nego cejli ország je doszgénola tá grozna neszreca.

Vu prvom rédi persze momentno pomoues moremo datte neszrecesne krajine brezi vszega pobegnyenim sztanesarom i kí darüje Erdécseni Krízsi za té cio, plemenito je nyegovo dariuvanye.

ZA SÉSZT MEJSZECOV OBČSÜTI VSZÁKI CSLOVEK,

ka országa prebíválszto vu ednom hajouvi potüje ino ka nemre sze pogroziti hajouva proutnikov eden percent brezi toga, ka ovi poutnikov nebi dozgénola nevola.

Zse pred mejszecami zacséva vérsztyena depressia de zasésszt mejszecov katasztrálno neszleddiuvanye mejla v-ország, nej szamo záto, ka de potrejben na eden velki kapitális, steroga de trbolo vüpötégnotti z-normaliske premembe, nego záto tidi, ár je juzsni drzséla kúpinya szpodobnosz pomenkana minimum.

Vszákoy jedini cslovek z-szvájega krihla vekraj vtrgne eden falájeselek i podelí na pomoues potrebuajoucsim i csi tou pruve notri prevídimo, pruve lehko keoj pínlromo k-rehabilitációj deli.

VU ZVÖNEJSNYOJ POLITIKI JE MALO

premembe prineszao prezidenta nájzadnyi new yorskou gouvou, steri — csi gli je nej bio sztanoven — je isztniszko szrsnyou gnejzdo sztvouroumed vu Khinéziji drzséla vjazsávajosz esimi nascim domovinesarami. Vu Khinéziji prebívajoucsa

Obdarüvani bodo, kí sze dugo ozsenyeni

Bejli sze k-coj bilí privadjeni, sze oni vszí malí bogoujve nedzsutimi i neide nyim v-flavou, ka je tomi zlátomi vrszti zse konec.

Gda je prezident vökglászo,

ka nema nakanejny sze notri

ymesávati vu khinézko pörgar-

szko bojno, vu Khinéziji zdrzsá-

vajoucsa nasi vrejli domovin-

csarje sze sze jáko sztrzsnoli

poleg toga vökglásenya i kábe-

lov z-vnozsinov zaszipávajo

zdaj Zdrüzsene Drzséle.

Tou térgyajo, ka naj sze

veszéssz

pridrzsimo szakunpak

k-Angliji i naj vökupno poklá-

csimo doli vu Khini vszakéfele

prouti tühinsko gíbanye.

PREMINOUCSI KEDEN

SZO NASZLEJDNYE

NOTRI SZPOZNALI

z-trzstvenoga miniszteri kan-

celaje, ka sze nászstaji pohüsá-

vajvo i ka sze je trzstvena

pre-

memba

od nouvoga leta mao

do márciusa 31-ga za szedenz-

percentov poménsala v-ország-

gi.

Té máli percent naj ne zblou-

di nikoga na vérsztyne sztál-

ise gledoucsa,

ár vejm csije de-

lavszta

szedenz-

vanysz-

sz-

AMERIKANSZKI SZLOVENCOV Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Editor Alex Kardos, reditel

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.

Telephone 2940

NAPREJPLACSLA CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na celo leto \$2.00 For one year \$2.00
V Jugoslávijo \$3.00 For Jugoslavia \$3.00

Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Moderne Civilizácie Sors

Zemla sze blíži z-ednojezero májov náglosztov obrácsa na vörö okouli szvojega národa, ali stero gíbanye mí, na nyej zsvoucesi ne vzememo na pamet.

Ka naprejidejnye i nazáj szpádenye dosztája, szvejt je vu vekivecsnom gíbanyi, ali ka csi sze tou gíbanye na prej ali nazáj zgája, z-minoucsega momenta sze zsmetno obszoudi.

Szamo csi názdrk glédamo ino na naprejidejnye presztori po sztári ocsákov goriszposztálvne standarde vzememo v-racsun, lehkó povejmo, ka prouti steromi kráji je opoutjeno tou naprejidejnye.

•kopanyom na szveklouesco prinesene nájdjenoszti od indas-kopanyom na szveklouesci prinesene nájdjenoszti od indas-né civilizácie i národot vesznyenoszti guesjó, steri med porodjenosztov i preminyenosztov bívsa sztotina lejta nezracsunanokrát preszégné zdajsyne moderne civilizácie zstíka cajt.

Gda sze cslovek porodí, edno potüvanye zacsne, stero za vszákoga vu preminyenoszt, vu mrtelnoszt pela.

Ali nej je szamo na vszákoga jedinoga csloveka, nego na vszákoga národ, na vszákoga civilizáciu i na vadlúványe tudi isztrszko tou ogvüsanye.

Brezi dvojüvanya je isztna tou, ka vezdásnyega vrszta lüdjé vu doszta véksoj prijétnoszti zsivéjo, liki sterogakoli prvejsega vrszta národje.

Ali tou ne poszvedocsi, ka de vezdásnyi "Zláti vrszt" vekivecsno trpo, i ka csi nyegove násztave i gorinájdje noszti ne szkrívajo vuszebi lasztivnoga zniesenya klico.

Stero vu ploudjenyi za prijétnosztov, za pejnezi dolizavézani poprekni cslovek nevidi, ali stero vu dalecsino glédajoucesi na sztrszni vzeme na pamet, je tou, ka je moderna civilizácia k-nevarnomi povratki prisla.

Vu szvetskoj bojni med protivinszkimi seregami vu pászt prisévsza civilizácia je szamò po csüde cejni vujsla pred zniesenym i zdaj, duga lejta kesznej escse itak sze od tishti ran mantrá.

I prouti onoj groznoj leckiji, stero je preminoucsa szvetska bojna podelila, szo sze lüdjé escse itak nej vózadovolili z-prelejávanyom krví, národje sze eden prouti drüjgom oborozsüjejo i na novejsega, popolnejsega rozsájágorinájdjenyi szi terejo glavou vózbrodeci.

Gvüsno je, ka priseszna bojna bole neszmilena i bole znicsávajoucsa bode od preminoucse tudi i csi civilizácia bode mocsná, ka bi naj tisztó vóvdárjenye zasztávila, dvojno je, ka bi szkousz mogla prezsveti tiszté vszákogo grozno-znicsávanye.

Szvetska politike dogotki, nemirovni országov glászno száble brüsenye, vekivecsno priprávlye na bojno vu cejloj Europi i escse vu drüjgi kontinensaj, Zdrúzsni Drzséslaj szvetsko odürjávanye i protivinszto pobüdjavajoucsa nicaraguska, khinézka, mexikanszka imperiálisza politika, Anglie i Ruszoszkoga országa szvajüvanye, khinézki dogotki, szo vsze znamejnya na tou, ka je moderna civilizácia k-nevarnoga povratka punkti prisla.

Szvetska bojna, stero szo prej za demokrácijo pelali, je diktátorov, lüdszta potezsüvajoucsi tiránusov escse véksi racsun prineszla náromom na sinyeke i prisziljenoszt i vszákogo zmosznoszt je posztávila za gláven cio med náromami.

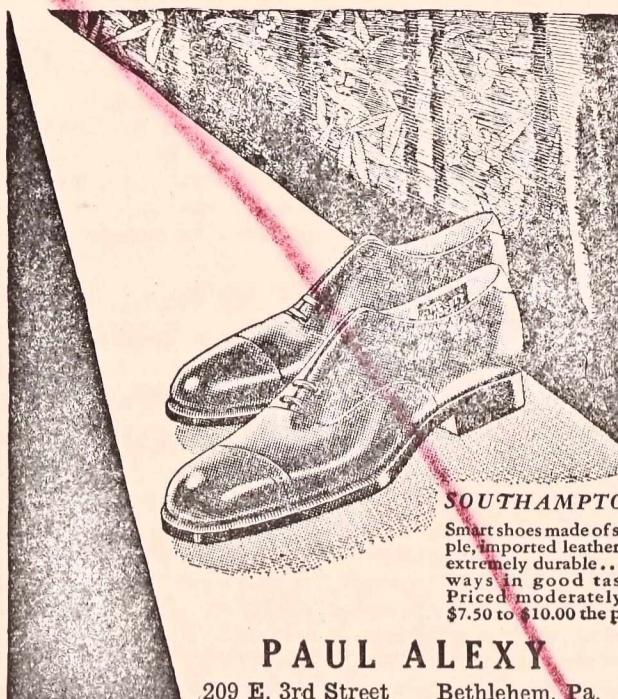
Vezdásnyi násztaji vsze tou szvedocsi, ka szvejt názdrk, vu tisztó vrszt ide, gda je meszto vidmov szamo grbionszka priszilnoszt i terror guscso.

Ali da pa mér i naprejidejnye sze po prisziljenoj pouti nemre doszégnotti, ár tou szamo vu ládanya zselejnya i kralüvanya dvoujo szebicsno, oszlepjeno drzsélo pela, stera je po neszmernoj Kmicsnoszt i Despotizmus ravnana.

Mogoucese, ka je szvetska bojna szamo ednomy escse doszta véksemi szvetszkomu ougnyi bíla prehodna spila. Ali edno je gvüsno, i tou je tou, ka je priszilnoszt filozofijo od vszákoga dogotka dugi vrejmenov bole ocsrsztrila.

Potroustanye je dála na tou, ka oszobno szlobosesino, szlobodne násztave, szlobodno rejes naj z-právde priszilnim pecsatom, zmosznoszt v-rokáj drzsésci zadüsijo.

I prouti gorécsim znamejnyam, stera civilizácie doli poskalitev, morálno, tiváristveno i politicsno pográszanye oznamejnijo, lüdszta devétdeszét percentov nemáratno csáka sors, steri szvejt pocsaküje, csi zdajsyne predpravke, stere vu zniesenya prepaszt pelajo, vu steroj je tak doszta indasnyega vrszta národot i civilizácie pretrpelo zse szvojego szmirt, — vu vrejmeni nebodo zadüseno.

SOUTHAMPTON
Smart shoes made of supple, imported leather... extremely durable... always in good taste. Priced moderately at \$7.50 to \$10.00 the pair.

PAUL ALEXY
209 E. 3rd Street Bethlehem, Pa.

CROSSETT

"MAKES LIFE'S WALK EASY"

Kak lehko vu vrejdnoszt szprávite vas automobil

Bethlehem Overland Company edno trno prijétno prípadja kaksa je escse v-Betlehe-mi do eti mao nej bilou, sze zdaj v-Szoboto Májusa 21-ga zacsne vu Phillips Music Bao-ti 24 E. 3rd Street.

Tá odaja de szamo 10 dní trpejla, stera je na Phillips Music Store 7 oblejtnico pri-ređena. Lüdjé, kí májo deco, naj pídejo vu naso baoto i naj kúpijo piáno ali fonográf za nyigovo deco. Kakoli má odámo je vsze popunoma garantéran i csi sze vam kaj nede vidlo, tisztó gdakoli notri menimo ali poprávimo na vase zselejnye. Kollektorov mí nemamo i placstüváli te tak kak te mogouesi, csi bi pa betezeni ali brezi dela bíl, te vam tecasz nej potrejbo placstüvati, dokecs pá nedte mogouesi.

Neodlásajte zdaj, nego osi scséte pejneze príparati te kúpite zdaj, tecasz ka szo cejne niszike.

Idte i poglednite vu Phillips Music Store zdaj prísesztno szoboto. Baota je odprejta vszákigi vecsér do 9. vore.

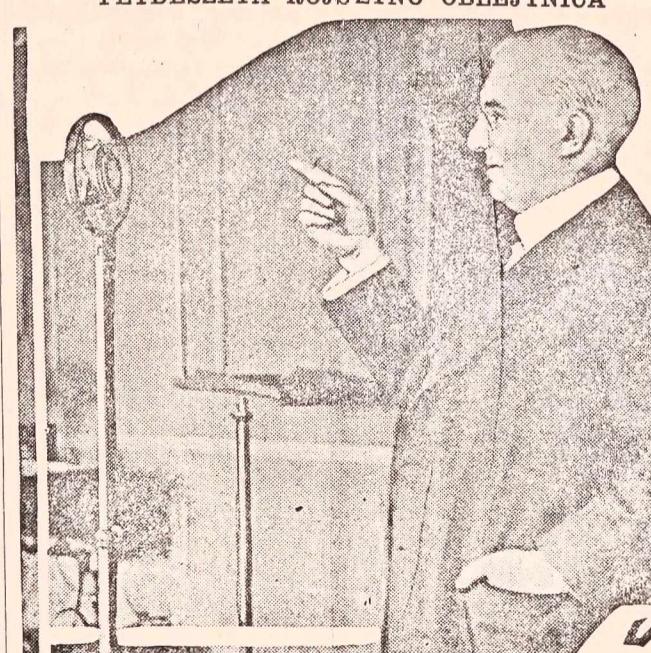
Szamo Zdaj v-Szoboto

MÁJUSA 21-GA

\$2.00, vrejdná za 100 füntov	melo kantla \$1.59
\$1.50, vrejdná za 50 füntov	melo kantla \$1.09

L. MILLER
723 E. 4th St., Bethlehem, Pa.

PÉTDÉSZÉTA ROJSZTNO OBLEJTNICA

"Mike" ob príliky szvoje 50-te rojsztné oblejtnice poszluhsa szvojega oeso, Emil Berliner-a razlázsaný i naprejávanye, kí je vu 1877-om leti najso gori microphon, steroga je letosz áprilisa 14-ga dao patentejratu vu Washingtoni.

SZMRT NA NESZMILE-NE VMORCE!

Pred vszákim eslovekom je poznáno tisztó brez pára neszmileno vmourszvo, stero szta Mrs. Snyder i Gray vesícola pred pára kédni. Pravice obszlu zsávanya neszmerna rouka je preminouesi keden szégnova vmorece, gda je szoudszvo Mrs. Ruth Brown Snyder-a i nyéno-ga lubija, Henry Judd Gray-a, kí szta po nájuzsnejsom doubi vmourira Snyder nov. nreditela, té zsenziske mozsá.

Mrs. Snyder i Gray szta za-lübleniva bíl' eden v-drüjgo-ga, ino, ka naj mirovno vzsíva-ta szvojo lül-ezst, ono vrajzszo predpravko szta zbrodila vő, ka z-pouti szprávita Snyder-a. Niká ne szounnévesga mosz-szta szkrivne, po alattomos-kom doubi vmourila, vu onom vüpanyi, ka vélke székulacion-szke sunni gorivzemeta i z-tisztí pejneze ta tüdi iüsnö, po gospodszkom lehko zévela nadale.

Kríve je zahodila práve tezsvána róla: preminouesi pondelek je za-grejsne naj-slo szoudszvo (jury) tejva vmoreca vu prve vrszte vmorsztya krievicsnoszti Birouv szamo eden szoud lehko prineszé na toj podlagi za séz kédnov vu lekteriskon sztruci szkonesata szvo ruzsa i zszíték.

Pred visiso szodnijo máta pravico appetálivati, gde, csi ne potrdijo nizsise szodnijo szoud, te nouvo razprávlyne zrendelijuje vu toj toz-bi.

Csi visisa szodnija za dobró szpozna, dotiesno potrdi nizsise szodnije szoud, te szamo Smith governora milosesa lehko obráni nyidva od gvüsne szmrti. Toga pa znábidti nede, ár te nebi bilou pravice na etom szvejti, ár gli szmo nej krvízséndi, alic gda doszta mén se krívec szo zse vu nezraczsunano pripetjey na szmrt obszou dili ino szo je vmourili, te szta Mrs. Snyder i Gray doszta bo-le zrejliva na szmrt.

PRIJCSNE RECSIJ

Brez cíla zszíték je jáko ne-hasznoviten. Cslovek na koj valon trbej ka naj bode na zemli. Zato tisztó lüdjé, steri tak miszlijo, ka szo jedino na RAZ-VESZELJÁVANYE sztvorje-ni, do szo jáko hitro JOUKALI i nevoscseni bodejo. — Grocim.

Nika nega tak lejpoga, kak pravica; szamo je pravica lehko lübléna. — Boilean.

Pravica je moja drzséla, stero niscse nemre vkraj vzéti od méne. — Buddha.

Szamo edna jákoszt jeszti i tou je pravica? szamo edna hotlívoszt jeszti i tou je laz- lívoszt. — Feuchtersleben.

PODPÉRAJTE tiszte store steri glasüjejo v-nasi novinaj

STRAND

(Pred etim "Diana")

BETHLEHEM, PA.

Lepou predelani Mozi

Spila vecsér od 7. i 9. vore

KÉDNIKI PROGRAM

Májusa 23-ga zacsétkom

Pondelek:

VESENICKI GAVALÉR

Tork

"SZIVI PLAMOVJE"

Szrejdo:

Te héresen künstlerszki Pesz

"RIN-TIN-TIN"

Kak vucké notri vdárijo

Csetertek:

"HOTLIVCI"

Pétek:

"KRVÁVA BOJNA"

Szobota:

"TE SZIVI SAS"

Grozno vmorszvo vu

New Yorki

Vmourili szo edno 12 leitno deklini na sztreji. — Pred vmorszvom szo jo neprisztjo-no napadnoli

V-szoboto noues je neszmileni vmorszvni na áldov szpád nola Yetta Abramovitz 12 leitna deklini. Eden z-eslovecse obesütnoszti vöszelvéseni napádnik je vmourou tou málo deklini na sztreji 1013 Simp-son Streeta hrámi.

Vmourzta je niseze nej vido. Trí zszenszke szo ednoga vu erdéci szvetter obleszeno-ga okouli 35 lejt sztaroszti esz-veka vidle doli prídi sz-tstreje, steri je nyim z-szlabov engliszin telko pravo: "Edna má-son Streeta je oranyena na sztreje ji toga hrama."

Zszenszke szo nej doszta dal-nyegovomi guesi i nadale szo zszí pugueszávale. Za deszét mi-nut keszneje je priso Gastelman z-zsenou, steriva szta dekliess-ko vu krvi lezseksko mrtvo najsia, gda szta prej po sztreji na szvoje prebíváliscese slána péti stok. Vesaszi szo zgá-sszli policájszvi, odlkec szo 27 detektívov poszla vő, steri szo konstatejrali, ka je vmore pravyle vu eden blízsnyi mozi pe-lao szvoj áldov, potom je na sztreje napelao málo deklini, gde jo je z-neszrannov neprisztójosztov napadno, potom pa jo je vmorlo. Na deklini szo pét grozni ran najsia. Vmore szo escse nej najsia gori.

VALET

AutoSlop

Razor

sharpen's itself

Odprla sze je

NOUVA KANCELAJA

REAL ESTATE, SÍFKART ODAJA

PEJNEZ POSILANYE,

VSZEFELÉ SZEKULACIJE itd.

Pridte notri i poglednite nász-

Lehigh Valley Exchange Co.

401 E. 4th STREET,

BETHLEHEM, PA.

Sto bole pazlivo pela automobil, moski ali zsenszka?

Na edno zadoszta zmetno, ali témbole znamenito pítanyje iscejo odgovor pelajouesi lájnicov kancelaje: jeli so bole pazlive zsenszke od moskov, gda automobil ravnajo? Jeli má vékso pazko na farmi zsiouesa zsenszka od svoje varaske szesztré? I poprejk zste rimi sze zgája nájvecs motorszke nesrezce?

Csi gli sze z-sztou i sztou várasov glásenya lehko vídi, ka sze z-vnozino zsenszkami pripreti po pelanyi masína nesresa, dönek je gvüsn, ka je menye autopalajouesi vmorecov med nyimi, liki vu moskom szpouli.

Notri sze je poszvedocílo, ka na farmi zsiouesa zsenszka je navékse trno pazlivo pri automobila ravnajousem potáci. Ali gda pelanya szkrivnoszti zácsajo gori szpoznati, ár tak esütijo, ka bole nagvüsni drzsíja ravnajouesi potács, sze zlehka naginejo prouti nevarnoszti i namali sze odvrnéjo od mirovnog, pomalnoga i gvüsnoga pelanya.

Zsenszka sze poprejkno nej náglopelajouese. Prevídijo, ka je pazlivosz i rédno pelanya postenejse. Omouzsene zsenszke nevkse bole pazlivo pelajo, liki dekle. Trno rejka zsenszka ravna z-ednov rokouva masin i na masini neprobajou pijsco z-gazolinom vkuper premejsati...

Ali bole je nevarna zsenszka, gda sze vesí voziti na autoji. Nej dávno je na príliko edna zsenszka, stera je leckije jemála z-voznyé szkrivnoszti, je natelko zgübiła glavou, ka je vu prouti edne velke cspore lüdszti tirała masin i ednoga csloveka je bujla, mistere pa tesko oranila. Nájvecs zsenszkek persze vu varaskom velkon traffiki, obracsáji zgübi szvojo pokornosz i gvüsn rokou. Zsenszka med pelanyom nema jáko návade paziti na peski hódese. Zájenno jáko doszta moskov pride vu nevolo med pelanyom, gda z-ednim okom séstajoucse dekle pázi...

Po ride-i pelajouesi varaski cslovek, nepoznavsi krajine, vu vnozino nevoule pride pouleg nágloga pelanya i z-ednim tezávo naprávi farmeri, kí rávno nema drüge miszli, kak vkrat sztouputi pred náglo tajoucsemi automobilami.

Tak moski, kak zsenszki pelajouesi morejo prerazmitti, ka nájvecs nesrezce sze lehko vögniejo z-málov pazlivoszty i düsnovejszty. Szebiesnosz, nemárnosz i brezdüsnovejsztnosz sze zroki nájvecs nesrezcem.

Lehigh Valley Exchange Kancelaja
401 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

Na odajo má szledécse vrejdnoszti:

Na Prospect Heightsi, gde kára sztánne z-4 lízs sztojései Bungalow, lekteris poszvejt jeszte. Tüdi drüge potrejbszine zidíne. Stiri i pou lota notri poszajeno z-drevjom i goricami. Závolo domouputvanya sze trno fál odá.

Zidani hram, 8 lízs trno dober hram lot je 47x72 v-Bethlehemi.

Dupliski hram na 321 Polk Streeti z-garázsom, trno fál sze odá.

Stiri lote v-Butztoni za trno nisiko cejno.

Zidani hram 6 lízs, steam heat lot je 45x150 vu Seidersville pouleg Wydnora.

Mejte Pazko na Lehigh Valley Exchange Co. glasuvany.

Vedno bole sze zmenkávajo zsvinszki vrácsitelje

Povídne prílike i prijétno szlúzbo zagvusa tá csészt diákom. — Száma vláda tüdi jáko doszta zsvinszki vrácsitelov potrebuje. — Dobre plácke.

Zsvinszki vrácsitelov soul vospunécsim oszovleníkom sze hej trbej od toga bojati, ka nedobíjo prípravne szlúzbe. Szam government tüdi vnougo zsvinszki vrácsitelov potrebüe vu rázloční mejsztaj, po-

tom pa sze obilno prílik ponüdí pri várasi, drzséli, pri army-i pri privátni firmaj tüdi. Od 1908-ja leta mao sze je vóveseni zsvinszki vrácsitelov rae sun od 469 na 129 ponízsa vu preminousem leti. Za toga volo vu nájblizsnyí lejtaj velko bode zmenkanye vu zsvinszki vrácsitelaj.

Vu esündo formo trno malo vucseník sze glászi na goriemánye vu zsvinszki vrácsitelov solaj i malo je aspiráns na rázločne csészti tüdi, stere pa sze jáko zlehka szprávio, za vóspunévse diáke. Plácsa je tüdi nej rávno mála, ár vejm je zadoszta high schoola vó-

szpunitev, ali k-tomi príprava na solska oszovlenosz. Kí

Zsivino pouvajouesa officia jedino 1350 zsvinszki vrácsitelov zapozláva na szvoji presztoraj i vu zdarszteni kanclajaj. Goripozávamo záto telovno i dühovno prípravni szlovenszki studentov pazko tüdi na tou povídne príliko, ka naj sze vónavescíjo ednoga táksega pozványa, stero je pouleg zisztino lejpe i plemenite oupravice dobrog dohotka tüdi i sztálno zsvilejnye zagvusa.

V-országi 11 pripoznani zsvinszki vrácsiteliszki univerzitétov jeszte. Za notriszpísanye

szpunitev, ali k-tomi príprava na solska oszovlenosz. Kí

Malo nácano pohístvo kúpujem i odávan. Príde ali telefonejraje 3105. DAVID F. REIS, 24 W. 3rd St. Bethlehem, Pa. Strte dveri od Ross Store. Odpriejo vecsér.

NA ODAJO

Posteni szlovenec nede csteo ksenki novin, nego naprejpláca na nyé. Ali csi ji nescse plácsati, naj je nevzemre prejk.

JOHN KOUSZ

SZLOVENSZKI KONTRAKTOR

Zgotávlam vszefelé nouvo i sztáró tislarszko, zidárszko i pleszterszko delo. — Csi máte tákse delo dajte meni znati i jasz vam dam rédno cejno, na tou delo.

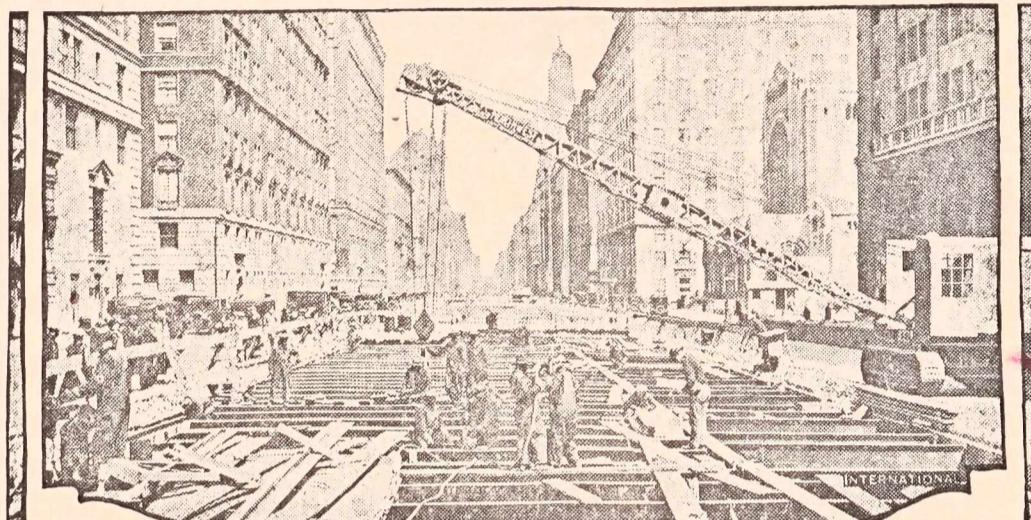
1035 MECHANIC ST., BETHLEHEM, PA.
Telephone 227-R-1

NAZNÁNYE!

Szpostenom naznamim vszém szlovencom, ka jasz szvojo mestrijo neodszelim, nego dale osztám na szvojem meszti, gde vzigdár na szlúzbo sztojim mojim kosztimerom

FRANK MAGYARITS, SOUSTAR.
1187 E. Fourth Street, Bethlehem, Pa.

"PARK" VKRAJ SZPRÁVIJO Z-PARK AVENUE-JA

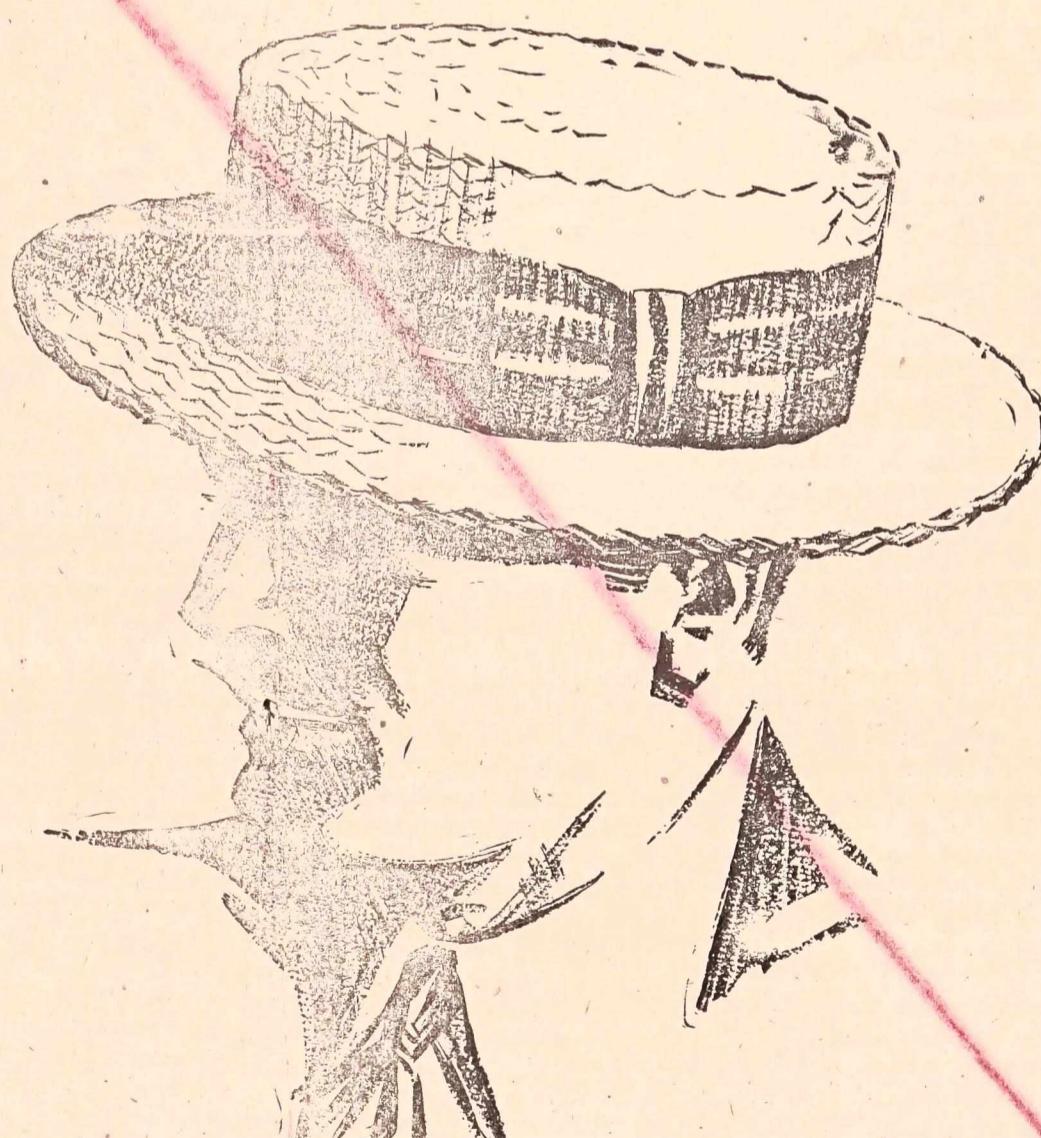
Vu New Yorki je trno lejpi Park bio na Park Avenue-i, ali toga sze zdaj mogli vkravipraviti i zanicsiti, naj meszto naprávio na vedno povnozsávajoucoj voznsyi. Street súrsi bode i tak Park more prejdi.

Nezgovorno velko prebéranye na ti nájnovejsi SZLAMENI KOLAPOSAY

Odpriejo
Pétek Szoboto
i Pondejlek
vecsér

Na prebéranye nájnovejse forme, stere sze zgornyi tao nízsi si i povitjé súrko

Kalap za vysáko glavou, jeli je súrka ali duga — importejrani i dommányi kalapje

\$1.45

\$1.95

\$2.85

\$3.50

I gori do \$5.00

"Zsítka Baota"

Third At New Sts.

Glédajte
Nase Ôkna

Panama Kolaposje
\$3.50 do \$5.00

Vu velkom prebéranyi

Nasztályeno 1887
Refowich's

Nájvěksa Gvantna Baota v-Bethlehami

7-ME OBLEJTNICE ODAJA

SZAMO
10
DNI

vu Phillips Music Stori

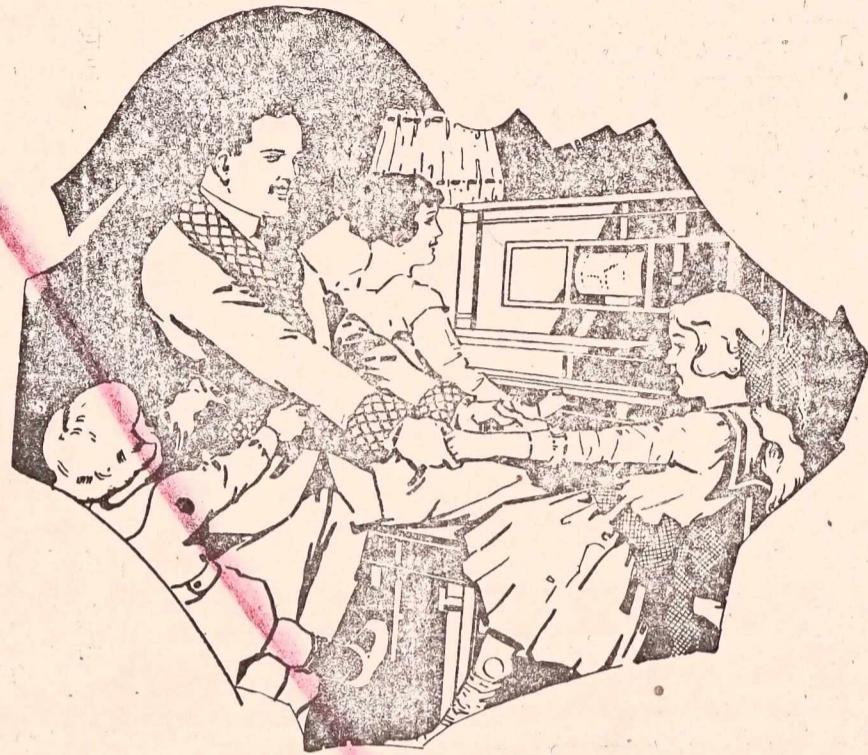
NIGDÁR PREDETIM JE NEJ BILOU TAK NISZIKE CEJNE I LEHKO DOLIPLACSÜVANYE
PIÁNE-FONOGRÁFI-VSZE GOSZLARSZKE SKÉRI ZA TRNO NISZIKO CEJNO

SZAMO
10
DNI

**NOTRIMENYÁVANYE
PREDNYOSZTI**

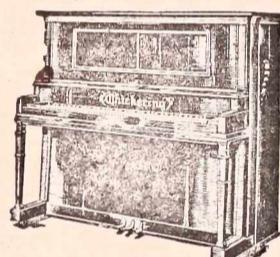
Sterokoli piáno, fonográf ali rádio, kújpíte na etoj odaji, vu 6 mejszecaj lehko notri meníte za puno vnejdnoszt esí kaj drag-se kújpíte.

Núcano piáno, fonográf ali orgole notri menímo. Cejno szi ví zvolite.

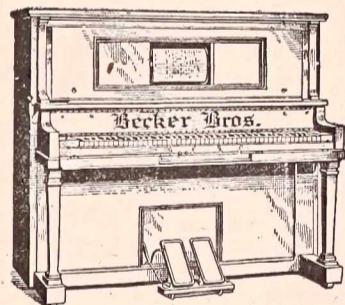

100 FONOGRÁFOF IGLÉO KSENKI ZVSZÁKI 75 REKORDOM — 10 PAKLINOV 10c IGLÉO ZA 25 CENTOV

ZVOLITE SSI SZAMÍ TERMINUS NA DOJPLACSÜVANYE TÉ PLAYER PIANE

2 Leti Dojplacsüvanye

Na tákso lehko doliplacsüvanye príliko vees nigrárd nedte meli stera bi veszélnoszt pri-neszla vu vaso familió. Nedopüsstite, ka bi pár dollárov na mejszec tou veszélnoszt vkráj vzélo od vase decé. Igroute znanoszt je pri deci rávno táksa, kak vszákdelenésnyi krüh. Szprávite vasej deci tou zdaj, gda jeszte prílika na tou. Té cejne vszáki lehko plácsa. Vszáka piána je garantérana na veke.

POGLEDNITE TÉ CEJNE I PRIDTE NOTRI PA POGLEDNITE TÉ PIÁNE !

\$195

\$295

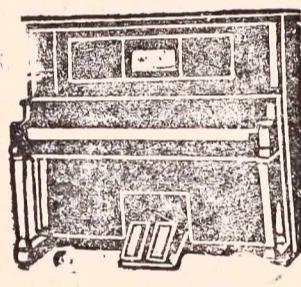
\$245

\$345

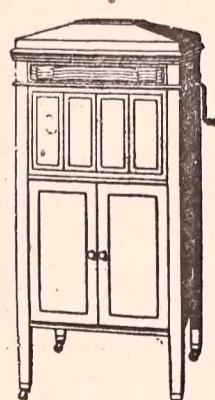
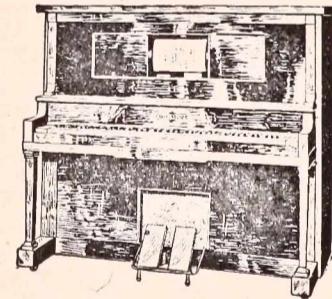
NE CSÁKJTE — PRIDTE NOTRI DNESZ !

KSENKI Z-VSZÁKO PLAYER PIÁNOV

12 ROLLOV, DUPLISKO SZTOLICO I POKRIVALO

\$5 zádav vam zagyúsa sterokoli piáno dokees jo neodpelate

85 NOUVI COLUMBIA FONOGRÁFOV 85

NIZSE POLOVIČO CEJNA

\$150.00 MODEL

Zdaj \$69.50

1 Leto Dojplacsüvanye

NA 4 SPRINGE MOTOR
szam zacsne szam sztánne
Mázse sze automaticesno

\$175 MODEL

Zdaj \$79.50

\$200.00 MODEL
Zdaj \$89.50

\$5 zádavov szi kakoli lehko zagyústate

25

Rekordov
KSENKI!

NÚCANI FONOGRÁFI

\$5 i vise

vsze garantérani Phillips Music Store nouve cejne szo bilé od \$35. do \$225.

"EVERYTHING MUSICAL"
Phillips
MUSIC STORE
24 EAST THIRD ST.
BETHLEHEM, PA.

NISZIKE CEJNE na Goszlaj, Ukulele, Harmunikaj i na vsze goszlarszkoj skéri.

\$18. Piáno Sztolica \$9.95
\$30. Roll Kabinet \$18.95

\$5. Pokrivalo \$1.95

Küppte zdaj i prisparate pejneze

EDNA MOUDRA PRÁVDA

Tiváristvo persze pravice má, tém vise zájka glávno goráne je, ka naj szvoje priloznoszti obráni. Tou esiní zgrejsnikami, z-právde prelomlenskami zouesi, gda ji vu temlico ali vu lekteriski sztole posle, i tou esiní z-odnorjenimi, gda ji vu norecov hizso poslejo.

I med tákzimi násztaji je vu niksem táli nej sztrzno, ka vu Virginia drzséli szo právdédav ci szprejeli sterilizácie právdeporácsanye, pod sterim sze tu razni, ka norecov, szlaboga rázuma zájka mous vopreprávi, tak, ka dotícsni naj nedo mogli meti porodnike.

Pouleg "morálni" zrokov sze je akcia zaesnola prouti na právdensko mous zdignyeno mi právdeporácsanyi, z-onim razlozenym, ka je tisztó prou ti konstatacijei.

Právda je pred nájviso szechňo prisla, stera je ono szkonesanye prineszla; ka je porácsanye právdensko.

Tak po etom toga sze vu Virginia drzséli nej trbej od toga bojati, ka bi szlaboga rázuma lüdje deco meli. Tou persze záto ne znamenuje telko, ka vu Virginiji vecs nede szlaboga rázuma lüdji, ali telko je gvüsn, ka sze nyuv racsun, vu na-szedlianyi nouve právde, z velkym poníza.

Tiváristvo sze je v-tom prijetej praviesno i pametno bránilo. Pouleg toga pa je Virginia drzséla z-tou novou práv dov szlüsszo vesinila nej szamo vecsini, nego prisztójnim szlaboga rázuma lüdji blíznyim tüdi, sterim sze nede trbe lo od toga bojati, ka bi idiotno deco mogli gájiti, gori kuesáriti.

Z-ednoga konkrétnoga do gotka sze je porodila tá právda. Poszvedocilo sze je ka je edna szlaboga rázumá zájnszka deklinszko dejte mejla, stero sze je tüdi szlaboga rázuma poroudilo, ali prouti tomi je kmouzsi sla. I vnuik je tüdi szla boga rázuma bio.

Tak sze je szkousz trouje generácié vu katasztrófálnom

NOUVE SZPROTOLEJSNYE MOUDE SZO ETI

Sznajzsna obütel vszaki szem véksi presztor zalézse. Mí vam pri tom na lehko pomous bodemo, esí zdaj k-nam pílate cipele kipüvat i ka te zadovolni zsnymi od toga vász sze zdaj ovgüsumo.

Prinassz dobite vszidár nájnovejse moude i nájbougse cipele.

M. E. Kreidler & Sons
17 E. THIRD STREET,
BETHLEHEM, PA.

Zdaj szi lehko kúpite na
LEHKO
DOLIPLACSVÁNYE

Gyémánt prstanké, zláte vörö, zájnszke na rokou vöré práve elgin vöré za moske, za jejsztvino szrebrno skér, stero je vsze garantierano. Na sztejno vöré, goszai, loiscece itd.

M. FINKELSTEIN
319½ E. THIRD STREET
ETHLEHEM, PA.
— Odpredjto po vecseráj —

rászldi szkázala szlaboga rázuma tragicna sztava. Szmeja vrejdno je prouti právdi "morálno" vöguesanye zdignoti. Steri táksi násztaj vadlújejo, tiszti nevejo, ka je morálna míszel i idea.

Sterilizácie privádnoszr vu szlaboga rázuma pripetjey je popolnoma korrektno obhodejnye i branitelszvo od tiváristva sztráni.

Plácsamo vör tam prejk va steromkoli várasi ali vészi, brezi dolipotegnyenoszti, posti ali pa pô telegráf.

AMERIKANSZKI GOTOVIPENEZ D O L L Á R E

plácsamo vör tam prejk va steromkoli várasi ali vészi, brezi dolipotegnyenoszti, posti ali pa pô telegráf.

SIFKÁRTE odávamo na stero koli linijo, za práve cejno.

ZA VLOZSBE 4-ti percent interesa placstjemo.

KISS EMIL Bankhizsa
Fourth Ave. at 9th Street
New York

Plácsajte naprej na nase no-vine, esí szte zaosztányeni!

JOE CHAH

MOSKI I ZSENSZKI SZABOU

Nouve gvanie delam za \$25.00 i vise
Popravek, pejglanye i pucanye za trno primejno
cejno.

Telephone: Granger 2134 W
2446 St. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Telefonje { 591
1032-J
2451-R

Regisztrári
Plumberje

THOS. B. BRIODY, Jr. Plumbing & Heating

324 TAYLOR STREET, BETHLEHEM, PA.

Trno sze nam dopádne ka mámo zadovolne kosz timere, tej sze nasi nájbougse glasüvajouesi.

Nase delo i blágó je popolnoma Garantérano.

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House

VREJDNOSZT \$8,000,000
Kapitális i vecsina \$800,000

Bethlehem National Bank

THIRD AND ADAMS STREET
Odpredjto v-Szoboto od 7 do 9.

"Szive právde" aposto- lov nesrzámno naka- nejnye

Zse zrácino tüdi szesjó kra-luiyu za "szive právde" bo-júvajonesi. Z-Washingtona glá sziyo, ka szive nedele vernicke na tom delajo, ka na rádioji naj nede mogouese razveszel-jávajouesi program razposlati, jedino popouvszke predge, cerkvne peszni, no pa persze polities frázise, odebéranszke maszlage. Zse zdaj je nej mogouese na rádiji v-nedelo predpoudnévom drújgo esüti, kak verszke ceremonije, predge itd. Razveszel-jávajouesi pro gramje sze keszno popoudnévi, nájveceskrát cilou szamo vecsér zacsnejo.

Csüdno, ka jesztejo lüdjé, steri sze escse i na tom zburkajo. Rádio pa je ovak tálka ná-prava, ka z-jedním zostafanym lehko vöökapsi tóksi program, na steroga szmo nej nálezsni i nebi ga radi esüli. Tak pa esí stoj nesese poszluh-sati szvetszki dogotkov i raz-vezsel-jávanye, te szi lehko notriposztávi szvoj rádio na cérkevne predge gorijenánya. That's all !

Michael Palásthý

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte risko delo z-garantéranyom. Primeni sze dobijo nájbougse globi v-poszvejte i szaksa lekteriska náprava, stero sze pri hrámi i biznici náca.

AMERIKANSZKI GOTOVIPENEZ D O L L Á R E

plácsamo vör tam prejk va steromkoli várasi ali vészi, brezi dolipotegnyenoszti, posti ali pa pô telegráf.

SIFKÁRTE odávamo na stero koli linijo, za práve cejno.

ZA VLOZSBE 4-ti percent interesa placstjemo.

KISS EMIL Bankhizsa
Fourth Ave. at 9th Street
New York

Plácsajte naprej na nase no-vine, esí szte zaosztányeni!

ZA ODAJO

Prelejpi hram z-7 hiszami z-cejlov potrejbcinov. Trdoga leszá obijanye, odpredjto ognye meszto dupliski garázs, meszto za skér, kürnyek, doszta drevje, lot je 100x150x120. Náj-boukse kúpivalo v-Hellertowni Átresz A. Klingner, 1437 Second Ave., Cross Roads Hellertown, Pa.

ZSENSZKA STERA LÜJBI MOSKE

Southbridge, Mass.— Mrs. Rosalia Peloquin je zdaj 68 lejt sztara i zdaj v-tork je ob pétim k-mozsi sla, gda szi jo 65 lejt sztara Norbert Girad za zseno vzeo. Girard sze je zdaj ob strtim ozseno, má stiri decé, kí sze vszí ozsenyeni.

Mrs. Peloquin je z prvejsi-mi mozsámi oszen decé mejla i esese zdaj je moesna zdrava zsenzka.

SZLOVENCI!

Gda de vám potrejbeno na po-histvo, káhle ali kakoli pri hrámi, pridte k Miller Bácsyi-ji ali pa telefonerajte na eto nu-mero 3609 pri nyem je vsze trno fál.

L. MILLER
723 E. 4th STREET
Bethlehem, Pa.

SZAMO EDEN KEDEN

Dobri automobilov vöodaja -- Zacsne sze v-Pétek, Májusa 20-ga

PRINASZ SZO NÜCANI MASINI GARANTÉRANI

TRNO NISZIKA CEJNA — KÉDNISNO PLACSUVANYE NA ZSELEJNYE

Eti je kára, stero ví seséte —

Williys-Knight Coupe
1921. Tá kára je vu prve vrszte sztáni — dobrí gumiji, lepou po-farbana i mocsna Engine \$500.00

Willys-Knight Coupe

1924. Engine je trno do-bra od nücanya. Tou je trno fál \$500.00

Eto je vrejdno kúpüva-lo. Eta kára vam escse jezero i jezero májlov zadowolscine dá. —

Willys-Knight Touring
1922 \$350.00

ODAJA SZE

ZACSNE V-PÉTEK MÁJUSA 20-ga

Velka Verjdnoszt —

Sterns-Knight Sedan.
1922 sztouv héresnov Sleeve Engine-ov. Vu dobrov sztáni \$300.00

Sterns-Knight Touring

1923. Sészt cilinderov. Vsze vu dobrov sztáni vsze jeszte ka je keoj valon. Za 7 lüdji kára — \$425.00

Overland Sedan, 1925.

Lejpoga vővidejnya ká-ra. Znouvicz po-farbana. Mekanisko vu prvom vrszte. Poglednite tou zagrüsno \$300.00

ODAJA SZE ZACSNE V-PÉTEK MÁJUSA 20-ga

ODEBERITE SZE Z-TEJ —

Oakland Touring Kára, dobro ide i vnougo májlov zadowolno podelí.

OVERLAND SEDAN SIX, 1925. Nájmovejsi Model i fájna forma \$750.00

CHRYSLER PHAETON, 1925. Dobra vrejdnoszt i dobro kára \$600.00

DODGE COUPE, 1924. Dobra kára za bíznis csloveka \$425.00

JEWETT BROUGHAM, 1924. Po-farbani zeleno, prelejpi, trno fál szamo \$550.00

FORD COUPE, 1925. Dobra kára za trno nisziko cejno \$250.00

ODAJA SZE ZACSNE V-PÉTEK MÁJUSA 20-ga

ETO SZE NA VASZ ZEZAVA

Chevrolet Coupe, 1923 za \$150.00 Chevrolet Coupe, 1924 za \$195.00

Ford Sedan, 1921 za \$150.00 Ford Roadster, za \$50.00

Essex Coach, 1923 za \$125.00 Overland Sedan, za \$75.00

Poiscsite gori, ali na telefon zovte LOUIS FILO-ja, Phone: 2656

Bethlehem Overland Co., Inc.

FOURTH AVE. & W. BROAD STREET,

BETHLEHEM, PA.

— 9 —

ednáko drzsao, vör napnyene prszi sze tüdi se-gavoszt kázale, li z-nesztálnoga pogléda ocsi, sze je kázala nyegova bozsekoszt i dobro szrdci.....

Velko postüvanye kázajoci je gori szko-szo z-sztolca, z-dugimi rokámi jeszemtá ma-jútão i razegnati sze pasco gôszti din i po-právlao szi je bajuszi.

No hvála Bôgi — gori szkriesi — da sze li tü plemenita gôszpá. Gda sze prisli? Ali proszim ji, k-nam bi mogli na obed prídti. Ejnye, ejnye! Aha nini, tô je te ménsi! (Zaj je k-mení sztôpo Gábel bácsék i szpoglado me je po glávi) No naj te Bôg dopüsztí gori zrászti! Csrszta i zadoszta krepka flanca je moja gôszpá i zadoszta poredno glavô má, v-steroj povôli mozgôv má bidti.

Tô bomo li te vidili gôszp. Gábel — vszecjého mednyega mama, — zdaj szamo od ovoga od Palia jeszte gucs — za nyegovoga dela volo szem prisla.

Tak je tak..... gda sze je narôdo te mlájsi?

V-1849-tom — odgovoríjo mati.
Tyüh, tô je jáko vrlo. V-leti ali v-zími?
V-zími.
Bravo! Tak je revolucionálne decsko.
Nevalá? drági Gábel gôszpon nika.
Nevalá? Lehko nevýeo moja gôszpá, ka

— 12 —

szi zácsa briszati ocsi, — bogme je csúdna, ár je tô mrtvecsa peszem plem. gôszpá: v-onom vrêmeni szmo popévali mí tô, gda je: "Domovini nevkleknyeno boj" nê bilô szlobodno po-pévali. Mesz

LEJPE KORINE POTREBÜJETE ?

Jesztejo prinasz vszefelé nájlepse korine z-steri szi lehko preberéte i na zselejnye vám je domou pripelamo

Lejpi dár za vszakó príliko **SZO LEJPE KORINE !**

T. M. HOGAN

KORINAR

331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 3209

DARROW I KU KLUX KLAN

Clarence Darrow-a, héresnoga amerikanskoga fiskálisa szo z-pérjom i teerom (szmolou) sztrasili i protüvali klanje, ár je vu Mobile, Ala. városi gouvor drzsa za négere. Vu ednoj négerskoy souli je med vecsim szledécse pravo:

"Csüjem, ka Sweet Land of Liberty (szloboszine drágazemla) szpopejvate, ali da pa nerazim, kak morete tou eszinti. Jasz ne szpejvam, ár znam ka je tou nej isztina."

Ku Klux Klanje szo tak probali prouti Darrowi gori razdrasztiti 100 percentne domovinesare, ka szo plakáti delíli vö, na steri je eitejrano bilou Darrowa z-onoga gouvora, vu sterom je tou porácsao négerom, ka naj sze nepodájo szvojim bejlim gospoudom, naj je nebuogajo. K.K.K. kotrice szo natelko razdrasztile prebívásztvo, ka je Darrow prisiljeni bio pod policájskem obrambov drzsati szvoje napredávanje vu ednom théáteri, stero je bloudno lüdsztvo zkríscanyom "zlincesati ga trbej" probalo na nemogouce díjati.

Z-rečsouj steri esese itak znájo vörvati vu oni fabulaj, stere drouvnoj deci priovedá-

poprejkno poznáni szlovenec vász vöbszlüssi, gda príde

vu

NOLAN-CONCILIO ZSELEZNO BAOTO

Trzsimo vszefelé szemien za ogradesek, lopate, grable i vszakó skér, stera je vu ogradeseki potrejbna.

Z-sztároga krája motike itd.

— Primejra Cejna —

Nolan-Concilio

HARDWARE COMPANY
232 E. 3rd Street, Beth., Pa.

Telephone 3094

JOHN NOVÁK SZLOVENSZKI KONTRAKTOR

Gorivzeme vszefelé zidárszko i tislarzko delo, popravek i nouve hrame delanye. Stere szi lehko tak dáte napraviti kak de sze vam vidlo. Csi seséte nouvi hram delati, ali csi popravek máte, proszite nye-govo cejno.

Zdaj sze trno fájne drva dobijo prinyem i falej kak gde koli indri.

811 Bastian St. Phone 658-R Bethlehem, Pa.

Phone 1542

Zdaj Je Vrejmen

rváno prípravno i cejne szo niszike csi zdaj zapovete

K R I Z S

delanye za vase pokojne i prinasz tou nájburgse delo lehko dobite, ár nájmodernejse mámo notri szprávleno naso delavnico.

P. C. WEIL I SIN
222 W. UNION STREET, BETHLEHEM, PA.

— 10 —

szem jasz rebellis. Velki rebellis. Malo je falílo, ka bi me za revolucie notri zápnli. Iszkali szo me tüdi, namojo právo, ka szo me iszkali, na ednom konopériscsi szem sze szkrio. Ali potom szo me hénýali iszkati té tóvajje i tak szem osztano szlobodno. Edna kaplica krví je nê doszta, ali vu meni ni telko nega, stero bi nebi bilô rebellisko. Kelikorát sze li vrézsem naprszti, vszidár edno-edno bítje odtecsé z-moje krví. Jasz szem viste táksi, moja gospá. I tô segô mam, ka szamo rebelliskoga pojbjára vzemem k-szebi na kosto, i tákse v-tô placilo, ka bi v-kom viktusi placäuvali. Zdaj tüdi stiri mam tákse, stere szkoron — k-senki drzsim. Jutka moja csí (tô sze je szlúzskinye dosztájalo), posli notri te nájménse diáke "drobis".

Za edno megnenye szo notri sztôpili trijé kosavi diáki, puflasztoga, erdécsiga obráza, veszéli, z-csarni ócsi poglédom szo nász merili vdiliek i z-gvüsniem postüvanyem glédali na Palia. Tak szo glédali vö tej trijé devajje, da bi szi bratje bili.

— Popévajte "Nábüd"! (Szózatot) je zapovedao Gábel bácsék, med sterim je zadovolnoszti gviusnov merov pászao nadnyimi szvoj pogléd.

Pojbárje szo zacsnoli popévati "Domovini nevkleknyeno" (Hazádnak rendületlenül za-

vajo vu Public Schoolaj, téma vise escse odrasesenim tüdi eseszto naprejdávajo vu visisi soláj, ka vu etom országi polnapa demokrácia, szloboszesa i demokrácia kraluje, tisztai naj idejo doli vu juzsne drzséle i naj guesjio za négere, naj brániyo nyuve pravice i szlisnoszti, ka naj rávno tákse pravice májó kak bejli, itd. Vejme do te zse vidli, pa znábidit obesütijo, ka je ednákoszt szamo na papéri i od toga guesati telko znamenije, kak fabule priovedávati, Rázlocek je szamo tou, ka za pripovedávanye fabule je csovek nej vöjdjani onoj nevároszti, ka bi ga zlinsali, nego sao glásuvanye ednákoszt je lehko priprávleni na nájhjuse — nájmre tam, gde klani i drüjgi 100 percentni domovinesarje jesztejo.

"Csüjem, ka Sweet Land of Liberty (szloboszine drágazemla) szpopejvate, ali da pa nerazim, kak morete tou eszinti. Jasz ne szpejvam, ár znam ka je tou nej isztina."

Ku Klux Klanje szo tak probali prouti Darrowi gori razdrasztiti 100 percentne domovinesare, ka szo plakáti delíli vö, na steri je eitejrano bilou Darrowa z-onoga gouvora, vu sterom je tou porácsao négerom, ka naj sze nepodájo szvojim bejlim gospoudom, naj je nebuogajo. K.K.K. kotrice szo natelko razdrasztile prebívásztvo, ka je Darrow prisiljeni bio pod policájskem obrambov drzsati szvoje napredávanje vu ednom théáteri, stero je bloudno lüdsztvo zkríscanyom "zlincesati ga trbej" probalo na nemogouce díjati.

Z-rečsouj steri esese itak znájo vörvati vu oni fabulaj, stere drouvnoj deci priovedá-

Molnár Márije brez pára velki szprévod. — 600 vencov na grobi. — 570 szvejcs.

Z-Székesfehérvára glászijo: — Sztári vogrszki koronüvanszki váras je preminoues szrejdo velko pokápanye meo. Pokopali szo 86 lejt sztaro Molnár Márijo, stera je isztinszka héresnoszta bíla Székesfehérvári, ár je 570 deci fília krsztnamati.

Nagrob szo 600 vencov nemesztili, i pouleg groba szo edno drejvo posztavili gori, steroga na vejkaj je 570 szvejcs gorelo. Vsáka jedina szvejcsa je persze ednoga krsztnoga szináli krsztno hesér zasztoupla.

Te sztáre zsenzszke je isztinszka speciálnoszta bíla botrinszvo, nej je bilou szkoron krszttja vu zádnyi lejtaj, gda nebi Molnár Mária sztála pred popom na rami z-detetom. Vu Székesfehérvári szo sztáro Márijo poprek tak szpominali, kak Vogrszko országa krsztno mater i onj je na tou titulo jáko gizdáva bíla.

Trém vcsinete dobroto: szabi, glásuvajoucsemi i nam, csi sze pri kùpüvanyi szpomenéte, ka szte storosov glasenyé vu nasi novinaj esteli.

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potrejno na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi náj bole postenejse vö obszlüseny!

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.
711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

— 11 —

csétno peszem) stera je onoga hípa tak lüdna bíla, kak zdaj eden operette valcer, pojbjárov obráz je escse bole okrògli gratüyao, lampe szo sze nyim szkoron do vüh vtégnole, ozmice sze na cselo zoszelile z-taksov naydüsenosztoj szo popévali.

— Prav je szinki! Zdaj pa popévajte mojo nôto.

— Naj ji nemanträjo gosp. Gábel bácsi — pregovoríja mati, nemirovno sztojécsi. — Vídim, ka prijétni glász májo.

— O nê, nê, mojo nôto morejo szpopévati. Pri meni réd more bidti. Ár szem jasz viste táksi.

Pojbárje sze med szebom poszmejüvajócs, zacsnejo z-monoton glászom, tuzsno danájkati:

Müller Gyürka kalendári
Rédo ga je Freibájsz Dani,
V-oszemštou pétdeszét strtom
Z-Emich Gusztiva stamparom.

Moja mati szo nikak nê mogli presztáti, ka bi sze nebi zaszméjali.

— Da csüdno nôto májo gosp. Gábel.

Ali gosp. Gábel je nê odgôvoro nika; szkuzé szo ga pobile i eden csasz nyemi je nê prisla rôcs na vüszta, nateliko sze je razmécsao.

— Csüdna nôta právi potom, z-rôbecom

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik : **Markos István**

Tel. Cedar 3584-M

N. S. Pittsburgh, Pa.

Popolnoma szühi bode Pittsburgh?

Vu Pittsburghi je k-velkomi cissztsenyi zacsnola szühi verník organizačia, Citizens Federálni i drzsélszki prohibicionszki agentje szo za ednov razzijov drüjgo drzsali i vnougo lüddi szo dojpríjali. Zse dugo je nej bio natelko szühi Pittsburgh várás i krogliána, kak zdaj. Vecs kak 100 policájov, policájszki officérov i visesse szésszki veske szlüzse cesztszne sejdo dojpríjati za toga volo, ka mite gorijemléjo i vküper spilajo z-bootleggerami.

SZLOVENCI!

Podpérajte tiszte baotose, steri nász szlovene podpérajó Tou szo tiszti, steri vu szlovenszki novinaj glásüjejo. Tou szo tiszti stori, stere nam nej potrejno zouszedno porácsati, ár vu Pittsburghi zsivoucsei nási bratje szamí dobro znájo, ka vu tej glásuvajoucsei storajza za rédno cejno dobro blago dobi i szaksegá szlovena prijaznívo vöbszlüzsávajo.

JOHN WALLETZ

810 CHESTNUT ST.
N. S. PITTSBURGH, PA

SZLOVENSZKI MESZAR

Frisko i Okajeno Meszou vu vszákom vrejmeni lehko kùpite.

Tüdi vsze groszterszko blago

Trém vcsinete dobroto: szabi, glásuvajoucsemi i nam, csi sze pri kùpüvanyi szpomenéte, ka szte storosov glasenyé vu nasi novinaj esteli.

Telephone Cedar 9163

JOE'S HOTEL

Primeni dobite vszidár vszefelé dobro jejsztvino ino pítvino. Tüdi lejpe hisze mam za vödati Gda te na tou potrejbní príde k-men i jasz vász posteno vöbszlüzsísm.

JOSEPH GOJTA N, lasztník.

817 Chestnut Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novin!

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA**POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE**

príde kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov.

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
Phone Cedar: 5752-W

Vszefelé Rádio-je prinesz dobite za nisziko cejno.

ILLINOIS WATCH CASE CO.

Primeni dobite ráj bokse blago za rédno cejno. Pridite vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.

729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Telefon Cedar 9529

Vszidár dobro i rédno bodete vöbszlüzeni, ci príde vu moj Hotel, ár primeni dobite tou náj boukso blago za najrednejso cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásztník

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

PODPÉRAJTE tiszte store, steri glásüjejo v-nasi novinaj

Velko Prebéranye Na Szprotolejsnyem Blági

Nase szprotolejsnye blago szmo zse notri doublí. Za moske i pojbe Gvant je krédi i csáka na vász gda príde ino ga poglédnete.

MOSKI GVANTI

POJBOV GVANTI

KOLAPOSJE

HOLSZTIKE

SZRAKICE

Dájte nam príliko naj vász lehko vöbszlüzsávamo.

Joseph Patz

"MOSKOV i POJBOV BAOTA"

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Prineszte eto glasenyé notri knám i dobite duplike Trading Stempline